

BILAGA 4: ERFARENHETER, BEHOV OCH INSPIRATION TILL FÖRDJUPAD SAMVERKAN

Innehåll

I	Erfarenheter och observationer	3
1.1	Civilsamhället är föränderligt och mångfacetterat	3
1.2	Behov i civilsamhället	4
1.3	Behov internt i Nacka kommun	4
1.4	Nyckelfaktorer för samverkan.....	5
2	Inspiration till successivt fördjupad samverkan framöver.....	6
2.1	Nacka kommuns bidrag till civilsamhället.....	6
2.2	Nacka kommuns bidrag till samverkan	6
2.3	Nacka kommuns roll i strategisk samverkan.....	7
2.4	Civilsamhällets roll i strategisk samverkan.....	7

I Erfarenheter och observationer

En kartläggning av nuläget tillsammans med intervjuer, observationer av samspel och studier av trender i omvärlden har bekräftat att civilsamhället i Nacka är föränderligt och mångfacetterat.

Genom arbetet har behov hos såväl civilsamhället som hos Nacka kommun utkristalliserats. Utifrån den kunskapen har ett antal nyckelfaktorer för ett effektivt samspel sedan formulerats.

I.1 Civilsamhället är föränderligt och mångfacetterat

Under intervjuer och nätverksbesök har ett antal olika faktorer om civilsamhället uppmärksammats.

Stolthet. Hos civilsamhället i Nacka finns en imponerande kompetens, engagemang och vilja att göra skillnad. I mötet med civilsamhällets aktörer är därför själva stoltheten, kraften och glädjen många gånger det mest påtagliga.

Mångfacetterat. Civilsamhället i sin mångfacetterade form låter sig inte enkelt kartläggas. Aktörerna i Nackas civilsamhälle har alla olika förutsättningar, drivkrafter, organisering, behov, mål och förväntade effekter med sin verksamhet. Civilsamhället är således oerhört komplext i sin mångfacetterade form.

Civilsamhället har så vitt skilda:

- *Förutsättningar* – från etablerad organisation med god ekonomi till liten nystartad organisation i behov av uppstartsmedel.
- *Drivkrafter* – från eldsjälarna till de som vill göra skillnad en timme när det passar en själv, utan mycket ansvar.
- *Behov* – från konkret information i en specifik fråga till bidrag, lokal, administratörshjälp eller uppskattning och erkännande.
- *Storlek* - från den lilla organisationen där de engagerade utgör helheten till riktigt stora föreningar som spänner över många idrotter och arbetar aktivt med hälsa och livskvalitet och inkludering.
- *Verksamhet* – från en liten verksamhet som erbjuder läxhjälp till en omfattande verksamhet som innefattar idrott, integration, kultur, hälsa och livskvalitet.
- *I ständig förändring* – civilsamhället är till sin natur i ständig förändring.

Nya typer av engagemang. De skiften som sker i samhället i stort sker även i civilsamhället, där en av de mest påtagliga skillnaderna är på vilket sätt och under vilka förutsättningar medborgare vill engagera sig i framtiden. Som exempel kan nämnas nattvandrande föräldrar i Föräldranärvaro Sicklaön som valde att inte bilda en formell organisation. Detta har inneburit att de inte kunnat få ekonomiska bidrag då kommunens samspelspartner i dagsläget behöver vara en juridisk person. Behov som uppkommer inom ramen för det nya engagemanget i

civilsamhället behöver kommunen se över hur man kan bemöta på nya och flexibla sätt.

1.2 Behov i civilsamhället

Under intervjuer och besök hos verksamheter och nätverk har följande behov hos civilsamhället framkommit:

Övergripande

- *Ta del av helheten.* Att på ett enkelt och tydligt sätt få möjlighet att ta till sig helheten och vad Nacka kommun vill med samspelet med civilsamhället.
- *Självständighet och oberoende.* Civilsamhället vill självständigt kunna formulera sina uppdrag utifrån sin egen värdegrund, syfte och mål med sin verksamhet.

Arbetsätt, struktur och organisation

- *Lätt att göra rätt.* Med enkelhet och tydlighet blir det lätt för alla aktörer att göra rätt och fokusera på det de är bäst på. Enkelhet i relation till kommunen ger mer tid att skapa värde för målgrupperna.
- *Mötesplatser* för att bedriva verksamheten, erbjuda träffpunkter, utbyta erfarenheter och perspektiv och mötas.
- *Förutsättningar* för att bedriva verksamheten effektivt och långsiktigt. En hållbar ekonomisk grund för administration, ansökan om finansiering och rapportering, lokal och projektbidrag.

Kultur och förhållningssätt

- *Uppmärksamhet och erkännande.* Civilsamhällets arbete sker till stor del på frivillig basis av individer som engagerar sig på sin fritid. Samtidigt som fritiden blir meningsfull behövs uppskattning och erkännande från kommunens sida. Hur uppskattningen ska se ut och när de ska förmedlas är helt beroende på situation.
- *Öppenhet och nyfikenhet gentemot varandra.* Civilsamhällsaktörer med gemensamma intressen samverkar i ännu högre grad än idag för att sina uppsatta mål.

1.3 Behov internt i Nacka kommun

Under intervjuer och besök hos verksamheter har följande behov framkommit internt i Nacka kommun:

Övergripande

- *Kommunicera helheten och viljan.* Nacka kommun behöver en gemensam kommunicerad inriktning och vilja för civilsamhället i stort, och kring vilka frågor och i vilka former samverkan ska ske.

Arbetsätt, struktur och organisation

- *Förnyade arbetsätt.* Arbetsätt och intern struktur som främjar kunskaps- och perspektivutbyte mellan produktion, myndighet, ledning och politiker.

- *Enbetydig systematik.* En gemensam systematik för hur Nacka kommun informerar, handlägger, betalar ut och rapporterar bidrag skulle spara mycket tid och skapa utrymme för utveckling.
- *Flexibilitet.* Utifrån en tydlig gemensam systematik skulle nya och annorlunda förfrågningar och önskemål kunna mötas på ett mer flexibelt och konstruktivt sätt.
- *Översyn av bidragsfinansiering.* Nacka kommun erbjuder idag olika typer av finansiering i form av verksamhetsbidrag, föreningsbidrag och projektbidrag för inkludering. För att möta den nya tidens engagemang och snabba förändringar föreslås att se över samtliga bidrag i Nacka kommun och i viss mån erbjuda nya typer av finansiellt stöd som möter det nya medborgarengagemanget.

Kultur och förhållningssätt:

- *Lösningfokuserat förhållningssätt.* Det är när fokus ligger på effekter för de vi är till för som det bästa och mest lösningfokuserade förhållningssättet finns där naturligt.
- *Lärdomar av vad som redan fungerar bra.* Det är samspelet i kring dessa frågor som i sin tur bör studeras, och i viss mån inspirera och kopieras till andra sammanhang.

1.4 Nyckelfaktorer för samverkan

Nyckelfaktorer för att utveckla Nacka tillsammans på ett effektivt sätt har utkristalliserats till att vara bland annat:

Samsyn och förståelse för helheten. En samsyn kring nuläget utmaningar och önskvärda effekter av arbetet leder till bättre resultat och fokus på vad parterna tillsammans kan åstadkomma – istället för vad var och en kan leverera.

En lokal förankring. Allt tydligare är också att lokala intressen och utmaningar engagerar Nackas civilsamhälle i hög utsträckning.

Nya former för samspel. Ett mer nytänkande och modernt samspel är viktigt för att skapa värde och säkerställa att de som bor och verkar i Nacka får maximalt värde för sina skattepengar. För att kunna möta civilsamhället på ett enhetligt och strategiskt sätt behövs ett mer utvecklat internt samspel. En gemensam kultur som prioriterar arbetet för en gemensam bild av var vi står idag och vart vi är på väg främjar förnyade arbetsmetoder så som dialog, kunskapsutbyten och involvering av olika perspektiv.

Kommunikation och dialog. En öppen och förtroendefull kommunikation ska vara grunden i samspelet. Dialogen i sig bör vara ömsesidig, öppen, återkommande och inkluderande.

Tydligt definierade uppdrag och ansvar. Ju tydligare deltagares roller och ansvar är i de olika sammanhangen desto mer effektivt blir arbetet.

Ömsesidig förståelse. Verkligheten ser annorlunda ut för kommunen och det civila samhällets aktörer. För maximal nytta för de vi är till för krävs en ömsesidig förståelse och respekt för varandras olika förutsättningar, drivkrafter, organisering, behov, mål och förväntade effekter av verksamheten.

2 Inspiration till successivt fördjupad samverkan framöver

Utifrån de samverkansformer som redan idag pågår och de tankar och idéer som finns hos individer och organisationer om behov och möjligheter framöver sammanställs nedan det som kommit fram under arbetets gång.

2.1 Nacka kommuns bidrag till civilsamhället

- Sammankallande i olika nätverk, idag bland annat Fisksätraakademien, BRÅ, nattvandrar nätverket, Trygg och säker, med mera
- Handläggning och rådgivning av bidrag
- Olika typer av ekonomiska bidrag: verksamhetsbidrag, projektbidrag, föreningsbidrag
- Stöd och medsökare för ekonomiskt bidrag, ex Välkommen till Saltis
- Välkomna volontärer i våra verksamheter, ex Boskola, MeetingPoint
- Tillgängliga tjänstepersoner och förtroendevalda
- Mötesplatser
- Information och inspiration

2.2 Nacka kommuns bidrag till samverkan

- Vara en bra partner som lotsar, guidar, informerar och kopplar samman
- Ha en tydlig organisation för samverkan med civilsamhället (med rätt kompetens)
- Konsekvent förhållningssätt gentemot civilsamhället (intern samsyn)
- Kommunicera insikter om lokala problem & skapa samsyn kring samhällsutmaningarna och möjliga lösningar.
- Vara lösningsfokuserade. Lyssna, förstå, informera
- Arrangera forum för information, dialog och nätverkande
- Bidragsfinansiering som är enkel, tydlig, samordnad och möter engagemanget som finns
- Erbjuder mötesplatser

2.3 Nacka kommuns roll i strategisk samverkan

- Uppskattnig och inspiration i ämnen som gäller de flesta t.ex framtidens medborgarengagemang, finansieringsformer, kontaktnät
- Interna nätverk med tjänstepersoner och politiker som driver och utvecklar arbetet tillsammans med civilsamhället
- Ett genomgående förhållningssätt i kommunen ”Hur kan vi hjälpas åt? Låt oss hitta en lösning!”
- Prioriterade områden för samverkan – någon form av utlysning. Ex. de Nackabor som nästan fångas upp och blir aktuella hos i socialtjänsten
- Tydlighet utåt vad gäller vilka roller som har strategiska, samordnande och/eller samverkande ansvar i relation till civilsamhället
- Översyn av finansieringsformer för att möta nya tidens engagemang

2.4 Civilsamhällets roll i strategisk samverkan

- Engagemang och vilja att bidra till Nackasamhället
- Att tillsammans utforskar den gemensamma kartan – vad gör ont och vad vill vi gemensamt åstadkomma. Vad ryms inom det kommunala uppdraget och vad kan det kompletteras med för att skapa bästa möjliga nytta för de vi är till för?
- Information om hur civilsamhällets verksamhet kompletterar det kommunala uppdraget – fokus effekter
- Tydlighet i hur de vill ha hjälp/stöttning och vilka effekter det skulle medföra
- Förståelse för den kommunala strukturen och förslag på förbättringar
- Samsyn kring att skapa ”så bra förutsättningar som möjligt för så många som möjligt”.
- Samverkan inom civilsamhället, och med andra aktörer i samhället
- Öppenhet och dialog
- Oberoende och självständiga från kommunen